

**Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә
укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган
муниципаль тур олимпиада биремнәре.
2017-2018 уку елы, 7 нче сыйныф**

**Олимпиадные задания муниципального тура по татарскому языку для
общеобразовательных организаций с обучением на русском языке
(для изучающих татарский язык)
2017-2018 учебный год, 7 класс**

Максимальный балл – 104

Время выполнения – 180 минут

Устная часть (15 баллов)

1. Составьте текст и расскажите.

Письменная часть.

1. Прочитайте текст и найдите пропущенное слово.

--	--	--	--

2. Переведите на русский язык и запишите. (10 баллов)

- 1) Сез нинди дини бэйрэмнәрне беләсез?
- 2) Хыялларыгыз тормышка ашсын!
- 3) Мин Сезгә күңелле сәяхәт телим.
- 4) Буш вакытларымда мин дуслар белән аралашам.
- 5) Уен нинди исәп белән тәмамланды?

№	Предложения	Макс.кол-во баллов - 10	Баллы
1.		2	
2.		2	
3.		2	
4.		2	
5.		2	

3. Допиши окончания слов в предложениях. (8 баллов)

№	Предложения	Макс. кол-во баллов - 8	Баллы
1.	Бурсык_____ да, аю_____ да кышын азык калмый.	1	
2.	Кышкы ачлык_____ котылуның яхшы чарасын тапканнар бу хайван_____: алар яталар да йоклыйлар.	1	
3.	Алар өн_____ бик тырышып, бик оста итеп әзерлиләр.	1	
4.	Алар башта урман_____ үзләренә урын таба_____.	1	
5.	Өн_____ хуш исле йомшак ылыс, коры мүк белән	1	

	түшилэр.		
6.	Алар салкын _____ башлану белэн тэмле йокы _____ талалар.	1	
7.	Кыш ахыры _____ таба ана аю _____ кечкенә, сукуыр балалары туа.	1	
8.	Ач килеш аю _____ йокысыннан уятсаң, ул бик куркыныч хайван _____ эйләнә.	1	

4. Допишите пропущенное слова в следующих пословцах. (10 баллов)

№	Предложения	Макс. кол-во баллов в - 10	Баллы
1.	Филнең теше, останың (<i>нәрсәсә?</i>) _____ кыйммәт.	2	
2.	Киеменә карап каршы алалар, акылына карап (<i>нишилиләр?</i>) _____.	2	
3.	Эшлэгән кеше имәндәй, (<i>нинди?</i>) _____ кеше яфрактай.	2	
4.	Акыллы әйтер – юл куйдым, (<i>кем?</i>) _____ әйтер – мин жиңдем.	2	
5.	Агачны (<i>нәрсә?</i>) _____ бизәсә, кешене хезмәт бизи.	2	

5. Прочитайте текст и вставьте нужны слова (максимальное количество баллов – 6).

<p>Яз – бүлмә гөлләрен күчереп _____ чоры. Аерым очракта, гөл чүлмәге ватылса _____ үсемлек «чирли» башласа, аны елның _____ вакытларында да күчерәләр. Бер нәрсәне онытмаска _____: чәчәктә утырган яисә</p>	<p><i>һәм</i> <i>тапкыр</i> <i>яхшы</i> <i>ярамый</i></p>
---	---

<p>чәчәккә бөреләнгән гөлләрне күчереп утырту _____, урыннарыннан да кузгатырга _____. Тиз үсә торган гөлләрнең күбесен ел _____, ә пальма, роза кебекләрен дүрт-биш елга бер _____ гына күчереп утырталар.</p> <p>Гөл утырту _____ туфракны дәрәс сайларга кирәк. Гөл туфрагы азык матдәләренә бай, дым _____ һаваны _____ үткәрә торган булырга _____.</p>	<p><i>тиеш</i></p> <p><i>саен</i></p> <p><i>яки</i></p> <p><i>утырту</i></p> <p><i>түгел</i></p> <p><i>өчен</i></p> <p><i>башка</i></p> <p><i>кирәк</i></p>
--	---

6. Переведите на татарский язык и запишите. (16 баллов)

- 1) К сожалению, я не могу согласиться с Вами.
- 2) Я собираю книги по искусству и много времени провожу в книжных магазинах.
- 3) Сегодня на улице пасмурно и прохладно.
- 4) На сколько зрителей рассчитан этот стадион?
- 5) Билеты есть только на завтрашний спектакль.
- 6) Ему (ей) не все было понятно.
- 7) Мне нужны диски татарских исполнителей.
- 8) Центр города очень красив.

№	Предложения	Макс.кол-во баллов - 16	Баллы
1.		2	
2.		2	
3.		2	
4.		2	
5.		2	
6.		2	
7.		2	
8.		2	

7. Прочитайте текст. Найдите строку с ошибкой и без ошибки. Верный вариант отметьте плюсиком, неверно – укажите ошибку (максимальный балл – 9, за каждое верное совпадение по баллу).

Әниләр		
	<i>Әниләр! Дөнъяда алардан да кәдерлерәк, алардан якынрак кеше бармы икән? Юктыр! Бүгенге матур тормышыбыз белән</i>	кәдерлерәк
		+
1.	без барыбыз әниләребезгә бурычлы. Авырлык килсә дә,	
2.	шатлык булса да, аны уртаклашырга без әниләребез янында	
3.	ашыгабыз. Алар белән сөйләшсәк, күңелебез тынычланып	
4.	китә. Жир йөзөндә әниләр турында күпме жырлар, романнар,	
5.	шигырьләр язылган. Аларга күпме һәйкәлләр куелган.	
6.	Аларның исемнәре ташка алтын хәрефләр белән язылган.	
7.	Нинди генә югары дәрәжәгә ирешсәк тә, без әниләребезне	
8.	хәрчак истә тотарбыз. Мәрхәмәтле, олы жанлы, ягымлы	
9.	әниләребезне хәрчак мактап сөйлибез.	

8. По описанию найдите и напишите название предмета. (6 баллов)

№	Предложения	Макс.кол-во баллов	Баллы
		- 6	
1.	_____ – сүзләрнең мәгънәләре, аңлатмалары, башка телгә жәржемәләре тупланган китап.	1	
2.	_____ – жылы баш киеме.	1	
3.	_____ – йозакны ача һәм бикли торган махсус жайланма.	1	
4.	_____ – китапларны саклау һәм аларны сайлап алу өчен махсус урын, бина.	1	
5.	_____ – кристалл сыман, төрле	1	

	формадагы ак төсле атмосфера явым-төшеме.		
6	_____ – бу елдагы, шушы елгы.	1	

9. Составьте 5 предложений о том, как вы планируете провести новогодние каникулы. (15 баллов)

№	Предложения	Макс.кол-во баллов - 15	Баллы
1.		3	
2.		3	
3.		3	
4.		3	
5.		3	